

1. Inleiding

Het college heeft opdracht gegeven om een toekomstbestendig groenbeleidsplan op te stellen waarvoor bijgaande startnotitie de contouren aanreikt.

In de laatste jaren zijn klimaatbewustzijn, ecologie en actief burgerschap steeds belangrijker geworden. Ook in Haarlem is er een toenemende aandacht vanuit de inwoners, politiek en het bestuur om groen te behouden en te versterken. Hoewel het groen- en ecologiebeleid¹ gedeeltelijk op orde is, ontbreekt de samenhang met het overige gemeentelijke beleid of is deze niet goed zichtbaar, zoals de rekenkamer in 2016 al verwoordde. Verder zal het beleid op onderdelen moeten worden geactualiseerd, aangevuld of nieuw beleid gemaakt. Dit geldt ook voor de wijze waarop participatie met belanghebbenden en stakeholders wordt uitgevoerd. Eveneens kunnen de werkprocessen in de 'groene keten' richting beheer en onderhoud vice versa, worden verbeterd.

Met het op te stellen groenbeleidsplan zal niet het hele groenbeleid in één keer gerealiseerd of geactualiseerd zijn. Wel zal het beleidsplan voorwaarden scheppen, een uitvoeringsagenda opstellen en kaders geven voor een succesvolle uitwerking en uitvoering van het groenbeleid. Parallel hieraan is gestart met het afronden van de bomenverordening in overleg met de stakeholders.

Het Platform Groen is betrokken geweest bij het opstellen van de startnotitie, zie de bijlage voor de reacties van het platform en de beantwoording.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

De startnotitie Integraal groenbeleidsplan vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Het vaststellen van de startnotitie, als routekaart om te komen tot een strategie voor de actualisatie en integratie van het bestaande groenbeleid.

4. Argumenten

In de bijgaande startnotitie zijn de kaders, uitgangspunten en de samenhangende groene speerpunten geformuleerd voor het op te stellen groenbeleidsplan waarmee Haarlem in de komende 10 jaar de stad groener en natuurvriendelijker wil maken. De volgende argumenten vatten de kernpunten van de startnotitie samen.

¹ Waar hierna sprake is van groenbeleid, wordt ook de ecologie bedoeld hoewel dit strikt genomen verschillende beleidsterreinen zijn, in veel gevallen wel met een grote overlap.

1. Voorziet in een strategische positionering van het groen- en ecologisch beleid

Bij inrichting en beheer spelen vele aspecten vanuit diverse beleidsterreinen een rol en door het bestuur moeten keuzes worden gemaakt. De beeldsvorming dient voldoende toegerust te zijn om te voorzien in antwoorden op deze complexe uitdagingen, zodat voor groen en natuur het optimale resultaat kan worden behaald.

Dit kan worden bereikt door een evenwichtig en kwalitatief goed beleid op de juiste plekken in de werkprocessen van de gemeente in te zetten. Een groenbeleidsplan levert de strategische input waarmee wordt voorzien in een multidisciplinaire aanpak voor de complexe vraagstukken van de verdichtende stad, zoals die onder meer concreet wordt in de verschillende ontwikkelzones.

Het verbeteren van de capaciteit voor de implementatie van het groenbeleid en de strategische en tactische slagvaardigheid binnen de gemeentelijke organisatie is een aandachtspunt.

2. Geeft opvolging aan de opdracht van de raad ter zake het groenbeleid

Op basis van het advies van de rekenkamercommissie over het groenbeleid van 31 maart 2016, draagt de raad het college op om:

‘samenhangend beleid te formuleren zodat beleidsdoelstellingen voor openbaar groen alle belangrijke tendensen en ontwikkelingen in hun onderlinge samenhang beschrijven en zodat hieraan voldoende specifiek doelstellingen en middelen kunnen worden gerelateerd’. Met het opstellen van het groenbeleidsplan wordt aan de opdracht van de raad voldaan.

3. Sluit aan op de beleidsontwikkelingen binnen duurzaamheid

Het creëren van een duurzame leefomgeving kan alleen in samenhang met alle hiervoor relevante beleidsterreinen worden gerealiseerd. Groenbeleid draagt bij aan het bieden van oplossingen waar het gaat om vraagstukken zoals die zich onder meer aandienen vanuit de klimaatverandering, de afname van de biodiversiteit, de ruimteclaims in de stad, de energiestrategie, de burgerbetrokkenheid en participatie (implementatie Omgevingswet) en de gezondheid. In de startnotitie zijn daarom speerpunten benoemd zoals het bevorderen van de biodiversiteit, naar een klimaatbestendige stad en duurzaam groen inrichten en beheren. In het groenbeleidsplan zullen deze speerpunten concreet worden uitgewerkt en vertaald naar een uitvoeringsagenda.

4. Integreert betrokkenheid en het actieve burgerschap

Een gedragen groenbeleid en de uitvoering ervan kan alleen tot stand komen met een actieve betrokkenheid van het Platform Groen en andere stakeholders, wijkraden en de inwoners van de stad. De invoering van de Omgevingswet heeft hier eveneens invloed op. Dit wordt concreet uitgewerkt in het groenbeleidsplan met het speerpunt ‘De kracht van de samenleving’.

5. Geeft handvatten voor het beheer en onderhoud

In de 'groene keten' is de samenhang en de resultaatgerichtheid vanuit het groenbeleid nog onvoldoende aanwezig en gaan tijd en energie onnodig verloren in het ad hoc opstellen van beleid dan wel bijsturen van de uitvoeringsmaatregelen. Het groenbeleidsplan kan de samenhang in de beleids- en beheercyclus beter zichtbaar maken. Als vervolg hierop kan ervoor worden gekozen om de rollen, taken en verantwoordelijkheden in deze cyclus beter te borgen.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Kwetsbaar draagvlak

De samenwerking binnen en met het Platform Groen kent een grote dynamiek. Voor het slagen van het groenbeleid is het van groot belang dat de stakeholders en de gemeente binnen het platform zich conformeren aan de onderling afgesproken werkwijze. Er wordt op dit moment voorzien in het duurzaam bestendigen van het platform door een frequente afstemming met de gemeente. Daarnaast worden afspraken vastgelegd over de rolname van het platform en de wijze van adviseren en communiceren.

2. Strategische slagkracht

Het ontwikkelen van groenbeleid en positioneren van het beleid op strategische punten binnen de organisatie dienen gelijk op te gaan. In de organisatie dient voldoende strategische en tactische capaciteit te zijn om het groenbeleid uit te dragen en te borgen.

3. Groene ambities versus begroting

Het is goed mogelijk dat de ambities binnen het groenbeleid gaandeweg worden aangepast. Uitgangspunt is echter dat de inhoudelijk bijgestelde ambities geen extra beroep doen op de gemeentelijke financiële middelen. De gemeentelijke uitgaven voor groen en ecologie dienen binnen de bestaande begroting voor beheer en onderhoud te blijven.

6. Uitvoering

Na bespreking van de startnotitie in de commissie Beheer van 11 juni en besluitvorming door de raad worden de werksessies voorbereid aan de hand waarvan het groenbeleid zal worden opgesteld. De werksessies zelf worden komend najaar met de stakeholders gehouden. Aansluitend wordt het conceptbeleidsplan gemaakt dat in februari 2021 na consultatie van het platform ter besluitvorming aan college en raad zal worden aangeboden. Een uitgewerkte planning staat op pagina 9 van de startnotitie.

Nadrukkelijk nodigt het college u als raad hierbij uit om bij de werksessies aanwezig te zijn. Uw inbreng stellen wij op prijs. Voorafgaande aan de besluitvorming over het groenbeleidsplan zal nog een raadsinformatiemarkt over dit onderwerp worden georganiseerd.

7. Bijlagen

1. Startnotitie Integraal groenbeleid
2. Reactie Platform Groen op de conceptstartnotitie (6-5-2020) en beantwoording
3. Reactie Platform Groen op de definitieve startnotitie (24-5-2020)